

Načrt dela pri vajah

Predmet: Begunci, priseljenci, etnične manjšine

Študijsko leto 2011-2012

Izvaja: as. dr. Špela Urh

Pogoj za pristop k izpitu je 6 seminarских nalog, ki so produkt 6 vaj. Na vsakih vajah si bomo ogledali dokumentarni film na določeno tematiko, na vaje pa boste prišli pripravljene, kar pomeni, da boste prebrali določeno literaturo, ki bo osnova za diskusijo. Seminarско nalogo oddate na naslednjih vajah.

1. vaja: Refleksija lastnega vedenja o beguncih, priseljencih in etničnih manjšinah

Ogled filma: Živeti skupaj. Živjeti zajedno. Living together. Promocijski film o integraciji beguncev in tujcev. (posneto 2006)

Vprašanja za diskusijo in pisno nalogo:

- Katere oblike odzivanja na tujce zasledite v filmu (asimilacija, multikulturalizem, antirasizem ...)?
- Kakšen je odnos večine do tujcev?
- Kako mislite, da se počutijo tujci v tuji državi, kjer jih družba stigmatizira?
- Ali ste se kdaj počutili kot tujec? Ali se vam je kdaj v življenju zgodilo, da ste se počutili izločenega ali del manjšine? Opišite situacijo!
- Kako pa se počutite kot del večine?
- Kakšno je po vašem mnenju ključno sporočilo filma?
- Katere nova znanja, spoznanja ste pridobili ob gledanju filma?

2. Vaja: azilni postopek, Azilni dom, zapiranje iskalcev zatočišča, gibanje za pravice

Ogled filma na vajah: Svet za vsakogar (Nika Autor)

Pred vajami študenti preberete literaturo, ki je osnova za diskusijo:

Humphries, Beth (2005): Kako podpreti prosilce in prosilke za azil: praksa in etična vprašanja za strokovnjakinje v socialnem varstvu in zdravstvu v Evropi, Socialno delo, 2005, št.4-5, letnik 44, str.: 277-286.

Zorn, Jelka (2005) Strategije izključevanja begunk, beguncev oziroma prosilcev za azil in oseb brez statusa, Socialno delo, 44, 4-5, str. 259-276.

Zorn, Jelka (2008) Ljudje brez pravice do pravic in vloga socialnega dela, Socialno delo, 47, 3-6.

VPRAŠANJA:

Katera so najpomembnejša sporočila filma?

Pojasnite strategije zavračanja prosilcev za azil. Kako prosilci za azil doživljajo azilni postopek in bivanje v azilnem domu?

Pojasnite razliko med Azilnim domom in Centrom za tujce in njuna vloga v azilni politiki

Vpliv družbenih gibanj in samo-zagovorništva.

Kaj krepi in kaj uničuje duševno zdravje prosilcev za azil?

3. Vaja: Položaj delavcev migrantov v Sloveniji

Ogled filma: »Htjeli smo radnike, a došli su nam ljudi«

http://www.hulahop.hr/hr/projekti/filmska_i_tv_produkcija/htjeli_smo_radnike_a_dosli_su_nam_ljudi

Literatura:

Pajnik, M. (2010): Socialno državljanstvo, migracije in trg dela. V: Medica, K., Lukič, G., Bufon, M. (ur.) *Migranti v Sloveniji – med integracijo in alienacijo*. Koper: Univerzitetna založba Annales (str. 13-36).

Lukič, G. (2010), Delavci migranti v času ekonomske in socialne krize – ali kakšna je razlika med delavci in delovno silo. V: Medica, K., Lukič, G., Bufon, M. (ur.) *Migranti v Sloveniji – med integracijo in alienacijo*. Koper: Univerzitetna založba Annales (str. 129-146).

Vprašanja za diskusijo:

- Kakšno je prevladujoče javno mnenje večine o delavcih migrantih v Sloveniji? Izpostavite najmanj en argument, zakaj gre za stereotipno prepričanje?
- Kakšna je politika Slovenije v odnosu do delavcev migrantov?
- Kako razumete koncept socialnega državljanstva?

4. Vaja: OTROCI BREZ SPREMSTVA, NADZOR NAD PRISELJEVANJEM NA DRŽAVNIH MEJAH

Ogled filma o otrocih brez spremstva

Literatura:

Bercht, Silke (2005) Od kod družbeno zavračanje prosilcev za azil, Socialno delo, 44, 4-5, str.: 287-302.

Program za otroke brez spremstva v Evropi, Načela dobre prakse, UNHCR, 2004 (objavljeno tudi na spletu)

Derluyn, Ilse, Broekaert, Eric (2005) Otroci in mladostniki brez spremstva v Belgiji, Socialno delo, 44, 4-5, str.: 313-324.

Zorn, Jelka (2006) Steve Cohen: Deportation is Freedom! The Orwellian World of Immigration Controls, recenzija, Časopis za kritiko znanosti, 34, št. 226, str.: 197-200.

Katera so najpomembnejša sporočila filma?

Komentirajte dogodke v filmu upoštevajoč načela dobre prakse za otroke (begunce/migrante) brez spremstva. Kako obravnavati otroke brez spremstva? Kaj potrebujejo in kako jih podpreti? Kakšno podporo bi potreboval fant, ki je preživel pot v Veliko Britanijo?

Kako vpliva nadzor nad priseljevanjem na subjekte tega nadzora (torej tudi vpliv na odrasle, ne le otroke)?

Kaj je travma? Pojasnite povezavo med travmo in iskalci zatočišča oziroma migranti brez papirjev.

5. Vaja: RASIZEM oziroma RAZLIKOVANJE MED DRŽAVLJANI

Dokumentarni film A Classroom Divided

(dostopno na spletni strani <http://documentaryheaven.com/a-classroom-divided/>)

Literatura:

Janko Spreizer, Alenka (2010) Z angažirano antropologijo proti rasizmu in rasni dominaciji nad Romi, Socialno delo, 49, 2-3, str.: 99 - 108.

Simona Žnidarec Demšar, Špela Urh (2005) Socialno delo z Romi: sistem kontrole ali sistem pomoči?, Socialno delo, 44, 4-5, str. 325-332.

Zaviršek, Darja (2005) Tleči rasizem zahodnih demokracij, Socialno delo 2005, 44, 4-5.

Vprašanja za diskusijo:

Katera so najpomembnejša sporočila filma?

Katere ugotovitve, ki so prikazane v filmu so relevantne tudi za razumevanje negativnega razlikovanja Romov v Sloveniji?

Kako pojasniti večgeneracijsko prikrajšanost romske populacije?

Kako razumete rasizem (tj. negativno razlikovanje) v povezavi s socialnim delom?

Kako zagotoviti enako dostojanstvo in enake možnosti zaposlovanja, šolanja in zdravstvenih storitev vseh ljudi v družbi?

6. vaja: POLOŽAJ ROMOV V SLOVENIJI

Ogled dokumentarnega filma: Jutro nove misli

Literatura:

Urh, Š., Žnidarec Demšar, S. (2005), Izključujoči mehanizmi vključevanja Romov. V: S. Autor, R: Kuhr (ur.), *Poročilo skupine za spremljanje nestrpnosti 04*. Ljubljana: Mirovni inštitut (36-51).

Pirec, A., Recko, T., Bedrač, J., Schmidt, A. (2010), Se vam zdi to zabavno ali pomembno? Sovražni govor in nestrpnost na študentskem forumu Fakultete za socialno delo. *Socialno delo*, let. 49, št. 2-3, str. 155-163.

Žnidarec Demšar, S., Urh, Š. (2005), Socialno delo z Romi – sistem kontrole ali sistem pomoči? *Socialno delo*, 44, 4-5: 325-331.

Urh, Š. (2007), Preseganje institucionalnega, kulturnega in osebnega rasizma v socialnem delu. *Socialno delo*, 46, 4-5: 233-237.

Zorn, J. (2003), Antirasistična perspektiva v socialnem delu: kako prepoznati rasizem v vsakdanjem življenju in kulturna kompetentnost služb. *Socialno delo*, 42, 4-5: 303-310.

Vprašanja za diskusijo:

Prepoznajte primere osebnega, kulturnega, strukturnega rasizma do Romov!

Kaj se lahko iz prikazanega filma naučimo za socialno delo?

Opreделите načela vključujočega socialnega dela do Romov!